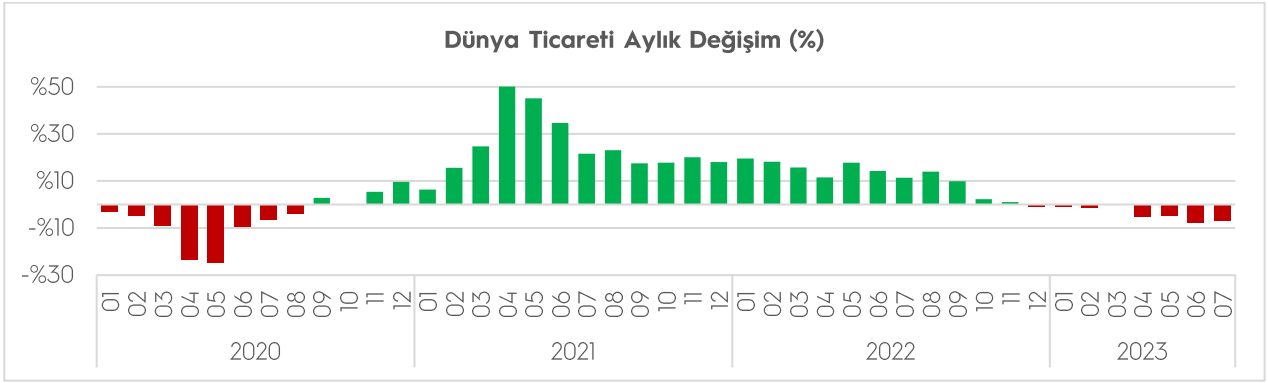

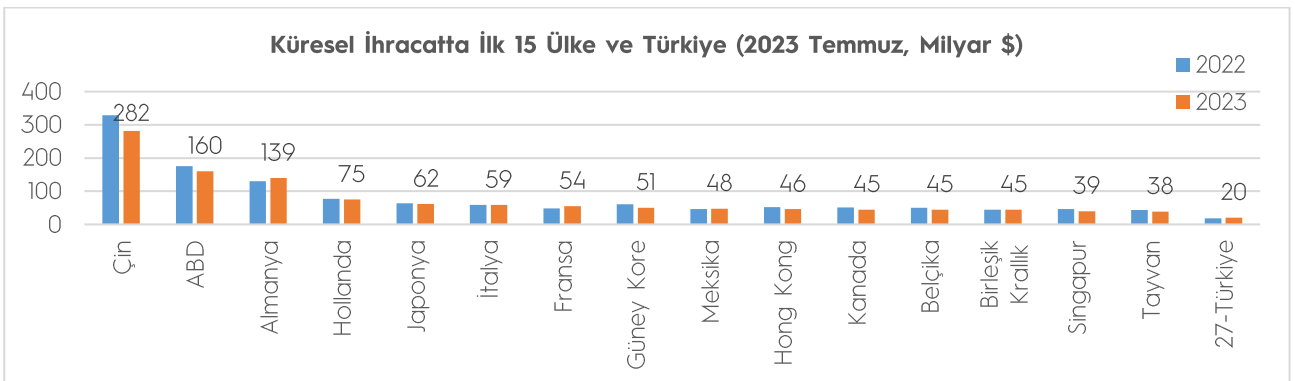
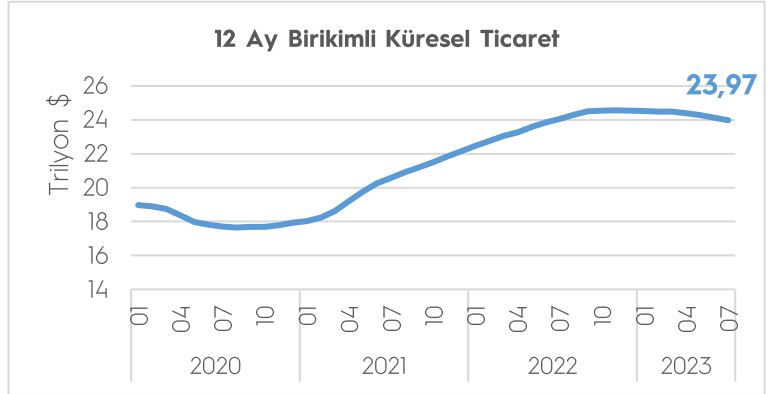
KÜRESEL TİCARET

Dünya Ticaret Örgütü (WTO), küresel ticaretin yaklaşık yüzde 90'ını gerçekleştiren 70 ülkeye ilişkin aylık dış ticaret verilerini açıkladı. Verilerden hareketle hesaplanan tahmini küresel ihracat hacmi, 2023 yılı Temmuz ayında önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7,1 düşüşle 1,92 trilyon dolar olarak gerçekleşti. Yıllıklandırılmış küresel ticaret ise yüzde 0,3 düşüşle 23,97 trilyon dolar oldu. Böylelikle küresel ticarettaki düşüş serisi sekizinci aynaya girdi.

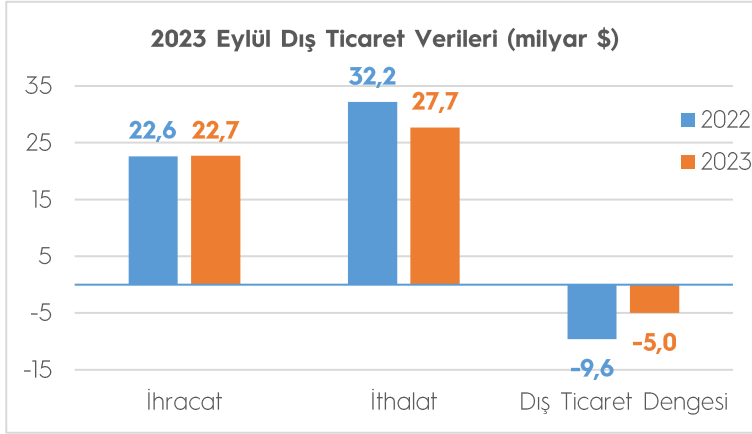
Temmuz ayında, verisi açıklanan ülkelerin 23'ü ihracatını artırdı. Almanya ve Fransa değer bazında en yüksek artışları kaydetti. 47 ülkenin ihracatında ise düşüş kaydedilirken en ciddi düşüşler Çin ve ABD'de görüldü.

Temmuz ayında en fazla ihracat gerçekleştiren ülkelerden Çin'in ihracatı geçen senenin aynı ayına göre yüzde 14,3, ABD'nin ihracatı yüzde 9,3, Hollanda'nın ihracatı yüzde 2,5 geriledi. Almanya'nın ihracatı yüzde 6,9, Fransa'nın ihracatı yüzde 14,1 arttı. Aynı dönemde Türkiye'nin ihracatı yüzde 7,8 artışla 20 milyar dolar olarak gerçekleşmişti.

(Kaynak: WTO)

MAL TİCARETİ VERİLERİ

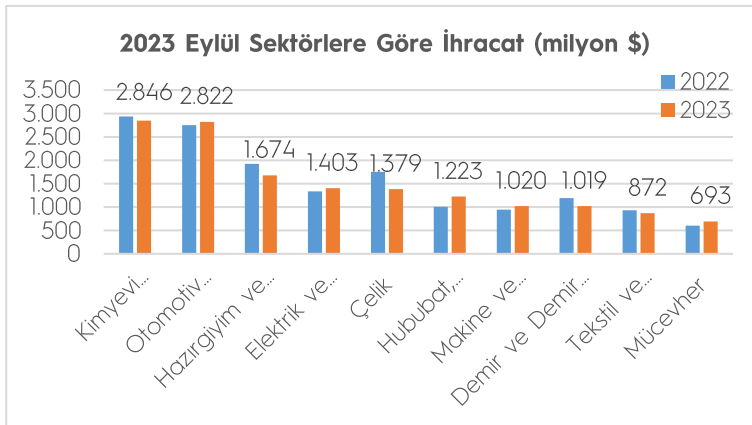
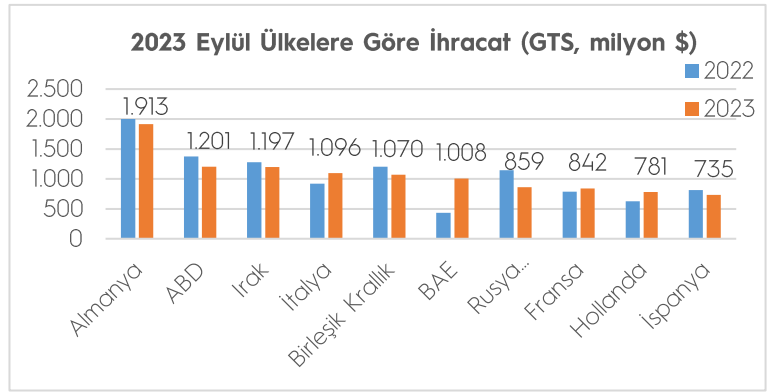

2023 yılı Eylül ayında ihracat geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 0,3 artışla 22,7 milyar dolar, ithalat ise yüzde 14,1 düşüşle 27,7 milyar dolar olarak gerçekleşti. Yılın ilk 9 ayında ihracat yüzde 0,3 düşüşle 187,5 milyar dolar oldu.

Dış ticaret açığı 5 milyar dolar olarak gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise yüzde 82 oldu.

Eylül ayında 218 ülke ve bölgeye ihracat gerçekleştirildi, 113 ülke ve bölgeye ihracat arttı. Eylül ayında en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 1,91 milyar dolar ile Almanya olurken, Almanya'yı 1,20 milyar dolarla ABD ve 1,19 milyar dolarla Irak izledi. İlk 10 ülkenin ihracattaki payı yüzde 47,2 olarak gerçekleşti.

Ülke grubu bazında bakıldığında ise, Avrupa Birliği'ne (AB-27) ihracat yüzde 3,8 artışla 9,25 milyar dolar olurken, AB-27'nin toplam ihracattaki payı yüzde 40,8 oldu. Avrupa kıtasının tamamına 12,61 milyar dolar ihracat gerçekleştirildi. Orta Doğu ülkelerine ihracat yüzde 3,8 artışla 4,29 milyar dolar, Afrika Kıtasına ihracat yüzde 7 artışla 1,99 milyar dolar, Kuzey Amerika'ya ihracat ise yüzde 10 düşüşle 1,39 milyar dolar oldu.

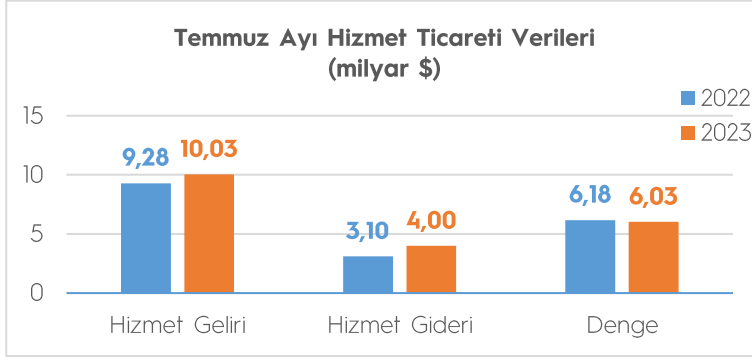
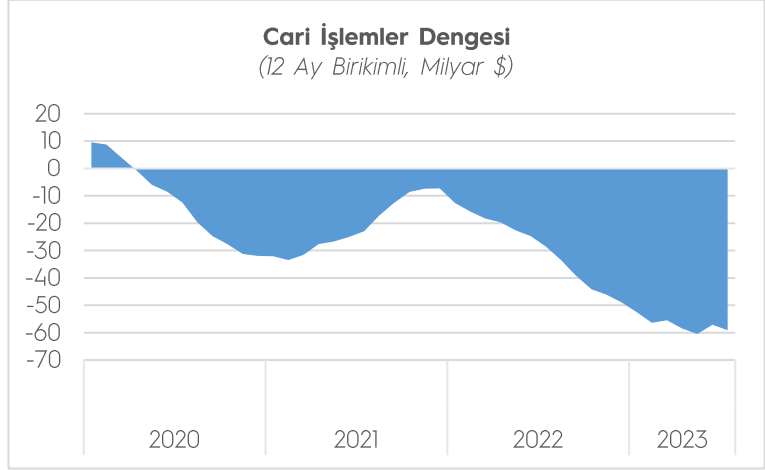
Eylül ayında en fazla ihracatı Kimyevi Maddeler ve Mamulleri sektörü gerçekleştirdi. Sektörün ihracatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 3,1 düşüşle 2,85 milyar dolar oldu. Otomotiv Endüstrisi sektörü 2,82 milyar dolar ihracatla ikinci, Hazırlanmış ve Konfeksiyon sektörü ise 1,67 milyar dolarla üçüncü en fazla ihracat gerçekleştirilen sektör oldu.

(Kaynak: Ticaret Bakanlığı, TİM)

ÖDEMELER DENGESİ ve HİZMET TİCARETİ VERİLERİ

Temmuz ayında cari işlemler 5,47 milyar dolar açık verdi. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı 59,10 milyar dolar oldu.

Ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı 10,4 milyar dolar olarak gerçekleşti. Portföy yatırımları 1,16 milyar dolar tutarında net giriş kaydetti. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 734 milyon dolar net alış, devlet iç borçlanma senetleri piyasasında ise 368 milyon dolar net alış yaptığı görüldü.

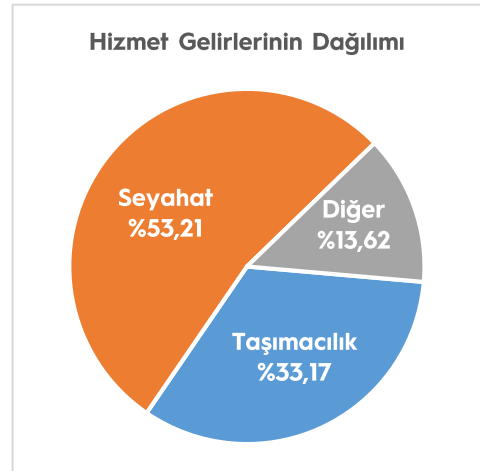

Yurt dışından sağlanan kredilerle ilgili olarak, bankalar 483 milyon dolar, genel hükümet ve diğer sektörler ise sırasıyla 35 milyon dolar ve 181 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirdi.

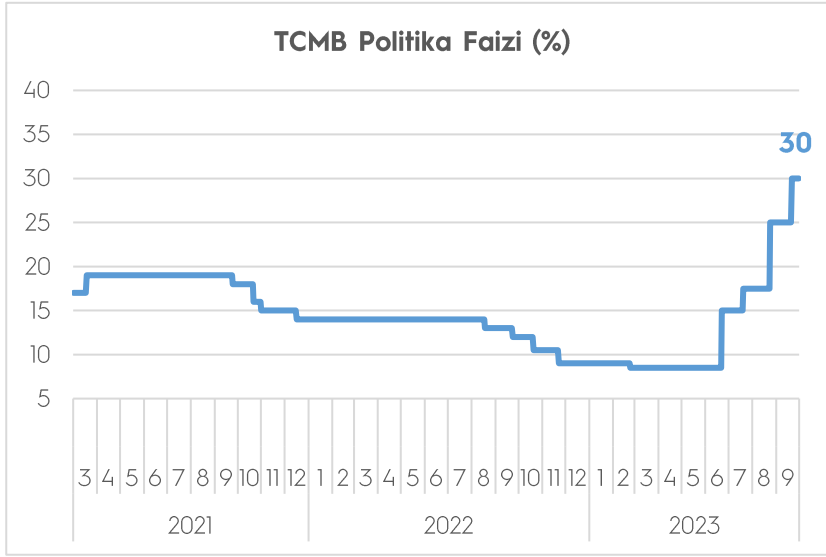
Resmi rezervlerde bu ay 2,8 milyar dolar net artış oldu.

Temmuz ayında Türkiye, hizmet ticaretinde 10,03 milyar dolar gelir ve 4,00 milyar dolar gider ile 6,03 milyar dolar fazla verdi. Hizmet gelirleri Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %8,1 arttı. Ocak-Temmuz döneminde hizmet gelirleri 52,91 milyar dolar, hizmet giderleri ise 27,08 milyar dolar oldu. Bunun sonucunda Ocak-Temmuz döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %7,4 artışla 25,83 milyar dolar hizmet fazlası verildi. Yıllıklandırılmış bazda hizmet gelirleri 96,50 milyar dolara ulaştı. Hizmet gelirlerinin alt kalemlerinde ise seyahat gelirleri %8,9 artışla 5,34 milyar dolar, taşımacılık gelirleri %5,4 düşüşle 3,33 milyar dolar oldu.

(Kaynak: TCMB)

TCMB PARA POLİTİKASI KURULU TOPLANTISI

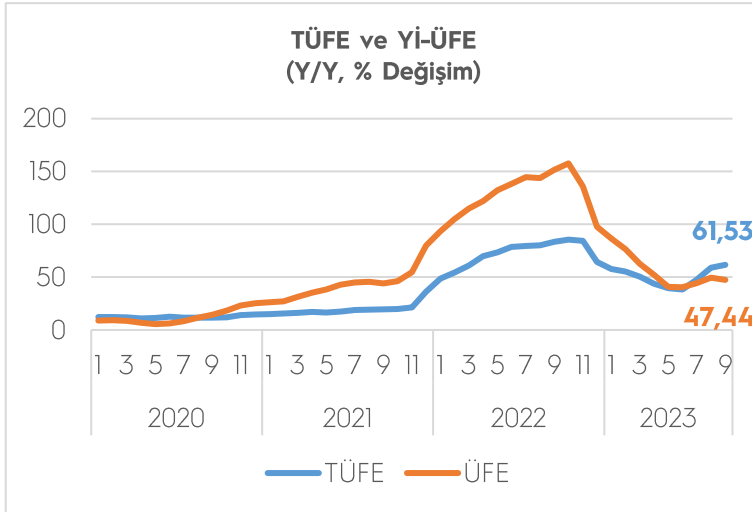
TCMB 21 Eylül tarihli Para Politikası Kurulu (PPK), politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını yüzde 25'ten yüzde 30'a yükseltti.

Kurul, dezenflasyonun en kısa sürede tesisi, enflasyon beklentilerinin çıpalandırılması ve fiyatlandırma davranışlarındaki bozulmanın kontrol altına alınması için parasal sıkılaştırma sürecinin devamına karar verildiğini bildirdi.

Yapılan açıklamada yurt içi talepteki güçlü seyir ve hizmet fiyatlarındaki katılık devam ederken, petrol fiyatlarındaki artış ve enflasyon beklentilerinde süregelen bozulmanın enflasyonda ilave yukarı yönlü baskı oluşturduğu, bu nedenle enflasyonun yıl sonunda Enflasyon Raporu'ndaki tahmin aralığının üst sınırına yakın seyredeceği belirtildi. Sadeleşme sürecinin, etki analizleri dikkate alınarak kademeli olarak devam edeceği, faiz artırımının yanı sıra, parasal sıkılaştırma sürecini destekleyecek seçici kredi ve miktarsal sıkılaştırma kararlarının sürdürüleceği de basın duyurusunda yer aldı.

(Kaynak: TCMB)

ENFLASYON

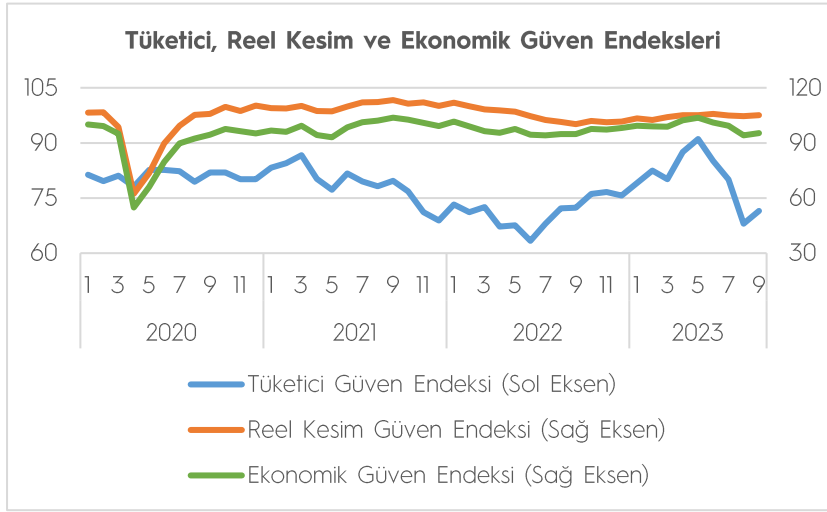
TÜFE Eylül ayında bir önceki aya göre %4,75, bir önceki yılın Aralık ayına göre %49,86, bir önceki yılın aynı ayına göre %61,53 olarak gerçekleşti. Çekirdek enflasyon ise geçtiğimiz aya göre %5,28, geçen yılın aynı ayına göre %57,71 olarak gerçekleşti.

Yİ-ÜFE geçtiğimiz aya göre %3,40, bir önceki yılın Aralık ayına göre %36,06, bir önceki yılın aynı ayına göre %47,44 artış gösterdi.

Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %45,79, dayanıklı tüketim malında %61,94, dayanıksız tüketim malında %67,98, enerjide %13,41 ve sermaye malında %65,83 artış olarak gerçekleşti.

(Kaynak: TÜİK)

GÜVEN ENDEKSLERİ

2023 yılı Ekim ayında mevsimsellikten arındırılmış Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE-MA), bir önceki aya göre 3,2 puan artarak 104,6 seviyesinde gerçekleşti. Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, son üç aydaki toplam sipariş miktarı, genel gidişat, üretim hacmi ve ihracat sipariş miktarına ilişkin değerlendirmeler endeksi artış

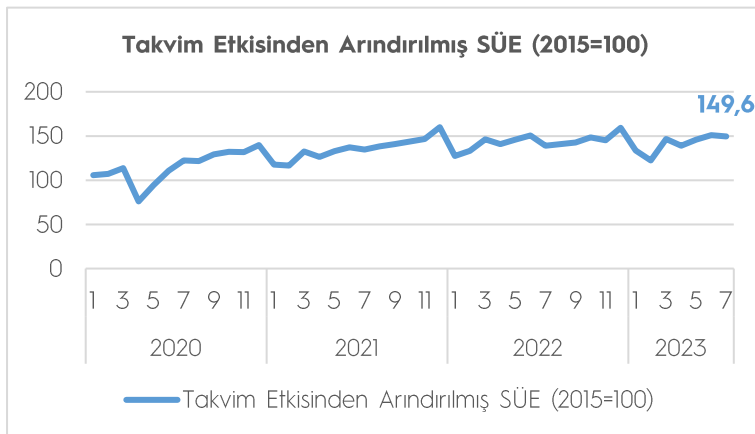
yönünde etkilerken, mevcut toplam sipariş miktarı, sabit sermaye yatırım harcaması tutarı, mamul mal stoku ve toplam istihdama ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkiledi.

Ekonomik güven endeksi Ağustos ayında 94,1 iken, Eylül ayında %1,3 oranında artarak 95,4 değerini aldı. Ekonomik güven endeksine hizmet sektörü endeksi negatif etki ederken, reel kesim, perakende sektörü, inşaat ve tüketici güven endeksleri pozitif etki etti.

Tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Ağustos ayında 68,0 iken Eylül ayında %5,1 oranında artarak 71,5 oldu. Mevcut dönemde hanenin maddi durumu endeksi %0,1 artarak 56,2 oldu. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin genel ekonomik durum beklentisi endeksi ise %7,8 artarak 68,0 oldu.

(Kaynak: TÜİK, TCMB)

SANAYİ ÜRETİMİ

Sanayi Üretim Endeksi, Temmuz ayında takvim etkisinden arındırılmış seride bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7,6 artış göstererek 149,6 oldu. 2023 yılı Temmuz ayında madencilik ve taş ocaklığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %10,5 arttı, imalat sanayi sektörü endeksi %1,4 azaldı ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %3,7 arttı. Eylül

ayında imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), bir önceki aya göre 0,8 puan artarak yüzde 77,3 seviyesinde gerçekleşti. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 1,2 puan artarak yüzde 76,9 seviyesinde gerçekleşti.

(Kaynak: TÜİK, TCMB)

İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

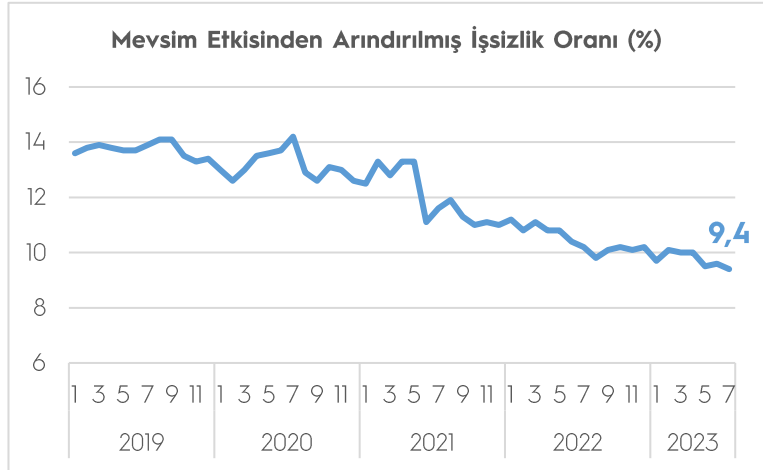
İŐsiz sayısı, 2023 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre 38 bin kiŐi azalarak 3 milyon 291 bin kiŐi oldu. İŐsizlik oranı ise 0,2 puan azalarak %9,4 seviyesinde gerçekteŐi. İŐsizlik oranı erkeklerde %7,6 iken kadınlarda %12,9 olarak tahmin edildi.

İstihdam edilenlerin sayısı 2023 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre 318 bin kiŐi artarak 31 milyon 671 bin kiŐi, istihdam oranı ise 0,5 puan artarak %48,4 oldu. Bu oran erkeklerde %65,7 iken kadınlarda %31,5 olarak gerçekteŐi.

15-24 yaŐ grubunu kapsayan genç nüfusta iŐsizlik oranı bir önceki aya göre 0,3 puanlık azalış ile %18,0 oldu. Bu yaŐ grubunda iŐsizlik oranı; erkeklerde %15,2, kadınlarda ise %23,1 olarak tahmin edildi.

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve iŐsizlerden oluŐan atıl işgücü oranı 2023 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre 1,5 puanlık azalış ile %22,7 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve iŐsizlerin bütünlüŐik oranı %14,8 iken iŐsiz ve potansiyel iŐgücünün bütünlüŐik oranı %17,8 olarak tahmin edildi.

(Kaynak: TÜİK)

TİM ÜLKE BİLGİ NOTLARI

ABD Ülke Bilgi Notu
Bahreyn Ülke Bilgi Notu
Benin Ülke Bilgi Notu
Birleşik Krallık Ülke Bilgi Notu
Kamerun Ülke Bilgi Notu
Katar Ülke Bilgi Notu
Tanzanya Ülke Bilgi Notu
Umman Ülke Bilgi Notu
Ürdün Ülke Bilgi Notu

tim.org.tr/tr/raporlar-yayinlar

VERİ TAKVİMİ

Veri	Tarih
İşgücü İstatistikleri	10.10.2023
Sanayi Üretim Endeksi	10.10.2023
Ödemeler Dengesi	11.10.2023
Tüketici Güven Endeksi	23.10.2023
Reel Kesim Güven Endeksi	25.10.2023
İktisadi Yönelim İstatistikleri	25.10.2023
Kapasite Kullanım Oranı	25.10.2023
TCMB Para Politikası Kurulu Toplantısı	26.10.2023
Ekonomik Güven Endeksi	30.10.2023
Dış Ticaret Verileri	02.11.2023
Tüketici Fiyat Endeksi	03.11.2023
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi	03.11.2023
Küresel Ticaret	05.11.2023